

НОВА ЗОРЯ

4. WARSZAWA
Bibl. Nar. Min-wa Ośw.

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. || Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

„IMPLICITE“.

Кілька засадничих заміток на увагу про нашу тактику в справі виборів.

На статтю „Відношення Українців-католиків до виборів“, поміщену в ч. 11. „Новой Зорі“ з 16. лютого, одержали ми доволі заміток устних і на письмі. Всіх їх ні помістити, ні обговорити неможливо, бо се зайняло б неадомно число. Вибраємо дві найбільш характерні надіслані статті. Першу прислав один з кандидатів УНДО, другу член нашої організації під псевдонімом „Катон“. Він не належить до УНДО.

1. Головні аргументи Вп. кандидата отсі: 1) Стаття в 11. ч. „Н. З.“ не дає ясної відповіді, як поступити при виборах. 2) Після мене справу належало поставити ясно, так: Голосувати на ці листи, на яких стоять наші священники! Така листа в ч. 18., отже члени УХО зобов'язані на неї голосувати. — 3) Якщо наші Владика дали згоду на кандидатури священників на листу ч. 18., то тит самими містяться „implicite“ обов'язок вірних, на цю листу голосувати. — 4) „Листа ч. 18. у нас в Галичині, це листа УНДО, а становище цієї партії звісне з її програми“. — 5) Зрештою кандидат може дати всяке приречення, щоб одержати голоси. —

II. Річеві аргументи Вп. „Катона“, печатаємо окремо в сім числі.

Він пише про те: 1) Що католики не вільно голосувати на людину, ворожу Церкві. — 2) Що робити, коли у нас ні ні нема партії виразно християнської. — 3) Характеризує по черзі різні партії. — 4) Каже, що хоч між кандидатами УНДО є люди, яких не бажали б ми собі мати, однак припускає, що партійна солідарність чейже не дозволить їм виступати проти програми і висказує свою думку, що католик має безоглядний обов'язок голосувати на УНДО, бо інакше можуть побити гірші партії.

Відповідаємо:

I. 1) Стаття в 11. ч. „Н. Зорі“ дає найяснішу відповідь, яку тільки можна дати серед неясних відказів. — 2) На листах виборчих, як показує досвід, стоять часом імена таких священників, яких розполітикування довело до крайньої демагогії. І лучається таке на наших очах, от серед клеру римо-католицького, де пр. кс. Оконь пустився на такі штуки: передав нанятих агітаторів за поліцаїв, вони його на вічу буцім то арештують; він виглошує до них „палку“ промову, що — мовляв — „взяните оборонця бідного народу і косяцьола“... вони миттю будіють „навертаються“, (до косяцьола!), кидують зброю й увільнюють „оборонця бідного народу“, падають перед ним на коліна, маса ревно плаче й несе кс. Оконя на руках у тріумфі... Він разом зі своїми „поліцаїями“ вже схоплений на днях правдивими поліцаїями. Вправді у нас нема таких Оконь, але се само того доказ, що не вільно ставити засади, того доказ, що католик вже тим самим має „обов'язок голосувати“ на якусь листу, що на ній є священник. Найкращу науку маємо з о. Ільковим з попередніх виборів. А вже ні-

яким чином не вільно вкладати загального обов'язку в такий формі на членів УХО, бож це організація неполітична і в ній можуть бути люди з ріжних партій. 3) Коли Владика дозволяє священникови кандидувати, то й мови не може бути про те, немов би се „implicite“ (само собою) зобов'язувало вірних голосувати на якусь партійну листу. Таж бачимо недалеко, бо в ксьондзам кандидатів на листу партій, котрі себе поборують.

Що більше! Колиб навіть Владика поручив якомусь священникови кандидувати з рамени якоїсь партії, то в тім порученню все і всюди булоб „implicite“ — священник приймає св. Письмо, котрого сам учит, а котре каже: „Блажен муж не іде на совіт нечестивих“, хіба, що має запоруку відкликання й направи вчинків, негідних з ідеологією Церкви. Застерігаємося згорі проти евентуальної напасти, немов би ми партію УНДО назвали або умовили „світло нечестивих“. Говоримо про оден випадок в однім її окрузі, але про такий, якого „плазом“ католики пустити не повинні. Ми вже заняли ясно становище. Але займім — ще ясніше. В окрузі перемиськім на пернім місці листи ч. 18. стоїть імя д-ра В. Загайкевича. Не закидаємо і йому „нечестивих“ в сучаснім розумінню ляків та ще й наших... Але закидаємо, що підписав письмо в котрім свому невинному Владичі закинув, що він присвоїв собі чужу власність і що з його причини люди попередчасно сходять зі світа...! Се письмо вислано до Риму й оповіщено перед виборами... Докази на ті закиди неустоялись — ні оден! Чи домагання, щоб признав, що поступив невідповідно, можна назвати „за острим“? Чи за евентуальний упадок листи ч. 18. в тім окрузі (котрого й ми собі не бажали) можна булоб скласти вину на тих католиків, що поставили таке слушне домагання, — а на Управу УНДО ні? Хоч вона прецінь усе те бачила, бож таки перед самими виборами оповіщено — без стайних доказів. Колиж д-р З. таки не хоче відкликати змісту того, що підписав а ходить о певність листи ч. 18. в його окрузі, то чиж не єсть найлекший вихід з ситуації, щоб він зрікся кандидатури? — 4) Програма УНДО в основах зовсім не ріжниться від програми партії праці, котра поборює УНДО. Дятого на саму програму без інших фактів покликатися годі. — 5) Певно, що кандидати дають усякі приречення тільки задля голосів. Але мз такого рода кандидатів не уважаємо мзгалі кандидатами, тільки — чимсь іншим...

II. 1) З першим твердженням другого дискусанта погоджуємося вповні. — 2—3) Замітки його під 2 і 3 знаходять відповідь зглядно вияснення у тім, що ми заявили на замітки першого дискусанта

Чи Ви вже збрали всі виборчі відозви видані у Вашім місті й околиці? Коли ще ні, просимо про се подбати і прислати до нашої редакції, бо подати пропадуть і ніде їх не буде.

з отсим додатком: „Катон“ своїми характеристиками партій хоче доказати і дійсно доказує, що зі всіх партій, розмірно найбільше відповідна, або найменш невідповідна партія УНДО. Се останнє шан. Автор бачить добре. До УНДО він не належить. Але з тих своїх слушних поглядів витягає шан. Автор висновок, який не дасться оборонити. А саме відомий висновок, що з двох злих річей треба вибрати менше зло. Сей висновок, коли його хочеться прикласти до кожного випадку, покажеться з грипу хибний. Покажемо се на прикладі, нераз практикованім у дійснім життю. Нпр. влада Нерона казала до християнина: „Убий свого брата, бо як не зробиш того, то він все одно буде убитий, а до того ще твоя мати і ти сам“. Річ ясна, що перше зло менше ніж друге. Але річ рівно ясна, що християнин не вибрав ні одного, ні другого, він до ніякого з них не прикладав руки, хоч знав, що згине. Але се не була резігнація. Ні, далеко ні! Се й не „найвність“ і не „засліплення“ й не „шкодженія“ се — ясен принцип, основа, засада кожного доброго і здорового й такого руху, котрий хоче здобути і мусить здобути владу над людськими думками і почуваннями.

4) Найцікавіший 4-ий аргумент В. П. Автора про партійну солідарність, котра „чейже“ не дозволить людям (на яких сам Автор не годивсяби) йти проти програми. Відповідаємо: Чейже д-ра Загайкевича зобов'язувала партійна програма (котра каже, що треба навіть „обороняти“ грат. Церкву!) тоді, коли в небувалій спосіб атакував Авторитет нашої Церковної Гієрархії! І штурит життєвій практиці народів рішає про повагу та вплив Церкви як не пошана для Гієрархії в першій мірі?! Тай навпаки: щож гірше підкобує Церкву як не плюгавлення своєї Гієрархії?

Отже — чи за п. Загайкевичем мають католики голосувати лиш тому, що він член УНДА?

На нашу думку — ні. УНДО не являється ніяким виїмком перед ідеєю католицького „екстра“. Ми ідеї нашої не істнує щось „екстра“. Ми не ворогувалиб навіть з партією праці чи з якою небудь іншою, колиб вона була уважна для Церкви. Ми до тої міри уступчиві в тактиці, що вдоволилисяб звичайним відкликанням тяжких обид, завданих нашої Гієрархії, до чого д-р Загайкевич зобов'язаний не тільки як політик і член Церкви, але вже як людина, котра не устоялася зі своїми закидами. Але є якісь границі в уступчивості. Організація, котра переступить і останні границі уступчивості, ніколи не може, не буде і не варт мати голосу в ніякій суспільності.

Наш погляд такий, що колиб д-р Загайкевич виїшов послон, не відкликавши свого злого діла, то се бувби доказ, як дуже впала у нас здорова думка загалу і яка тяжка праця жде Церкву. Вона і ті, що при ній стоять, мусять виконати ту працю, бо є висші цілі ніж політика і сойми і сенати в Варшаві.

Ще на тему відношення Українців-католиків до виборів.

(З надісланих заміток).

Всі католики, які вже незабаром мають приступити до виборчої урни, мусять знати, на кого їм голосувати. Католики не вільно голосувати на людину, що не дає за поруки, що у своїй посольській діяльності не буде виступати проти християнської віри, моралі та Церкви а противно католик має голосувати на людину, що у своїй діяльності держатиме католицьких засад. Річ ясна, що повні сим вимогам відповідає лише партія виразно християнська. Колиж однак у нас нині такої партії немає, то перед нами стає проблема чи є у нас партія, яка дає за поруку, що не виступатиме проти християнських засад віри та моралі й проти Церкви, а котрі знову партії не дають сеї за поруки. Річ ясна, на перші християни може голосувати, на другі не може голосувати, якщо хоче бути в згоді зі своїм католицьким сумлінням.

Зачеємо огляд від найбільше ворожих Церкві партій. Мабуть ніхто не сумнівається, що католик не може підтримати комуністичних партій, до яких треба вчислити не лише комуністів, але й селєрбів правіці й лівіці. Сі партії не лиш прями перечать всяку релігію, але бажають її загляди. Таксамо не може католик під гріхом голосувати на партію соціалістів-радикалів. Вони, хоч не мають тої диявольської ненависті до всякої релігії що комуністи, однак їх засади є рівнож протирелігійні та ворожі Церкві! Займемося з черги Укр. Партією Праці (УПР). Засади сеї партії не є протирелігійні, а й багато членів сеї партії своїм світоглядом нічим не різняються від членів УНД-а, однак їх виховання та спіранняся на ворожу Церкві Радянщину не дозволяють католикам з чистим сумлінням кинути на них свій голос. Лишався внаслідок вже лиш Укр. Національно-Демократичне Об'єднання (УНДО). Чи може християнин віддати голос на сю ліству, яка при сих виборах посьть ч. 18. По нашій думці не лиш може, але безоглядно має обовязок совісти се зробити, щоби недопустити хочби своєю байдужністю до вибору іншої лісти, з яких кожда, як зазначили ми вище, є ворогом Церкви. Хоч я сам не є членом УНД-а, однак ствердити мушу, що програма сеї партії має ви-

разу постанову, що основою її партії є засади християнської віри та моралі, як також, що боронитиме інтересів греко-католицької Церкви в Галичині. А се ви-старчає, щоби християнин міг на лісту сеї партії віддати голос. Безперечно, що й між кандидатами сеї партії є люди, яких не бажалим собі мати за своїх заступників, однак солідарність партійна чейже не дозволить їм поступити проти програми.

Про УНС-а Даниловича не говорю, по перше тому, що четверта заповідь Бога забороняє католикам свій нарід зраджувати а по друге у відношенню до віри та Церкви нічим не різняється від других радикалів. Вкінці співпраця УНС-а з євангелістичними сектарами, переведені на території станиць лавієвської дієцезії зана кождому.

Здається, що коли практикуючий християнин схопе піти за голосом наших владик, та не голосувати на ворогів Церкви та Народу, то для нього лишається тільки одна ліста УНД-а ч. 18.

Катон.

Партійна політика і мораль.

II

Щоб могли успішно боротись з демагогією, треба знайти корінь лиха. Де причина катастрофального стану?.... Відповідь на це питання не легка. В цій справі повинні забрати голос, не лише редактори з обовязку і звалювати всю вину на партійних противників, а своїх за всяку ціну вибілювати, але в першій мірі повинні забрати голос всі краші представники нашого громадянства і науки — і то без огляду на політичні переконання, одним словом всі ці, що своїм знанням і авторитетом могли причинитись до вестороннього висвітлення, цього дуже актуального питання, а тим самим і до уздоровлення відносин в нашому суспільному організмі бодай тут — на Західній Україні.

На українській території під Польшею є рішучо за багато партійних організацій. А може це партійне розділення конечне, може воно відзеркалює наше суспільно-політичне життя?

Здорова політична партія — це певна група людей, котрих лучить однаковий спосіб життя і спільна політично-суспільна ідеологія та стремління цю ідеологію як найбільше поширити і по можности перевести її в життя. Ось

підстави кождої дійсно політичної партії. 1) психологічна, це є однаковість або бодай близька подібність суспільно-політичних, зглядно і релігійних поглядів. 2) національна т. з. спільна державна минушина, бо без держави хоч у минувшині нема нації, 3) соціально т. з. спільність економічних і класових інтересів і 4) історична, себто постійні міждержавні і внутрішньо-державні перегруповування. Істнування окремих партій — це конечний наслідок державного життя, як також стремління до нього тому, що лише за посередництвом партійних організацій можуть усі істнуючі в даній державі чи народі ідеї і стремління осягнути належний вплив і всі істнуючі в народі сили можуть бути використані у співпраці в державному життю. Підчас коли держава є так би сказати організацією з гори до низів, то партія навпаки — є організацією з долу до гори.

Коли отже таке розуміння і прици і цілі істнування політичних партій приложимо і до наших відносин, то треба признати, що наше партійне розбиття не є висловом суспільно-економічного зрїжничкування. Велика більшість наших партій не має найменших основ істнування. Це твори штучні або експозитиви чужих впливів, або грїшний плід наших демагогічних амбітників, кандидатів на політичні величини, для котрих особиста образа і жадоба пімсти є достаточним мотивом творити нову „партію“ і прикриваючи особисті інтереси ідеологічним параваном вносити заколот у наше громадянське життя.

З таких людей рекрутується переважна частина наших партійних „політиків“ і вони застосовують такі життєві „засади“ в громадянському життє, а вислід їх — відомий.

Друга причина нашого політичного розбиття це, що істнує в нас з ґрунту мильне переконання, що політиком може бути кождий, і що достаточна кваліфікація є це, коли хто є на вічу добре горлає. У народів більше вироблених перевагу в політичному життє мають лиш люди незалежні, люди чистого характеру і ті, що на політиці визнаються, тому мають відповідну підставу до того. У нас чим менше хтось на даній річі визнається, тим голосніше кричить. Паує загально „культ некомпетенції“. А яке спустошення приносять у нас такі люді!

— „Мене до зовсім інакшої. Гарних дівчат призначують вони до гаремів своїх богатих панів і вельмож та відповідно кормлять і виховують. Ти бачила, кілька харчів принесли мені?“

— „Бачила. Дуже багато.“

— „І я все мусіла зісти. Бо якби не зіла, то знов дісталаб кільканайцять батогів, хоч я вже така збита, що сидіти не можу.“

— „За що?“

— „За непослух, кажу. От мене висікли за таке. Приїхав з Трапезунту якийсь старий баша, що хотів вибрати собі між дівчатами нашого пана, — чи ланів, бо вони спілку мають, — якусь гарну дівчину до гарему. Привели мене, гарно одягнену й наказали мені, виконати при нім усе, чого мене вчили в моїй школі.“

— „А чогож тебе вчили в твоїй школі?“

— „Се не така школа, як ти думаєш. — В тій школі де я була, мало вчать, але основно. Вчас їсти, танцювати їх танці й інакше поводитися супроти старих а інакше супроти молодих.“

— „Якже?“

Молода Ляшка Ванда троха засоромилася. Але сказала: — „Як приїде молодий, що хоче купити дівчину, то вона має заховуватися дуже несміло, спускати очі вниз, закривати їх стидливо руками і так заінтересувати я його.“

— „А старого як?“

— „Старого зовсім інакше. Йому має дивитись просто в очі, робити до нього гаряче, огнисте око і очима немов прирікати йому роскіш, аби купив“. Отож приїхав тут до нашого пана старий як світ баша з Трапезунту. Кількадесят найкращих дівчат уставив йому наш пан у ряди, а між ними й мене. Всім нам остро пригадали, як поводитися. Баша

*) Автентичне, як і інші описи з неволі невольниць на сході.

Куди нам іти?

(Стаття надіслана.)

II. Собор Замоїський мав для нашої Церкви епохальне значіння. Бо він вказав нам дорогу, по якій має йти дальший розвій нашої Церкви при захованню підставових, характеристичних черт грецького обряду. Переведені в життя ухвали того Собору становлять основу організації нашої Церкви, злученої з Римом, а Собор Львівський з р. 1890 є лише дальшим доповненням Собору Замоїського, хотий не в повнім значінню, відповідно до нових релігійних потреб українського народу, злученого у вірі з Римом. Впровадження і розвій культу Евхаристійного, культу Найсвят. Серця Христова, як також майських набоженств, частого а навіть щоденного св. Причастія і ріжних братств релігійних йдуть в порці до зросту надприродного життя в укр. народі, яке з одної сторони домагається нових форм культу, а з другої знаходить в них нові підмоги до дальшого росту. Унія нашої Церкви з Римом не могла остати лише зверхною, як би хтось думав, що полягає на самім узанню верховної власти Епископа Римського в цілій Христовій Церкві. Вона є злукою в правдивій вірі і наша Церква через злуку з католицькою Церквою стала містичним тілом, якого головою є Христос і в яким є надприродне релігійне життя. І тому не можна казати, що нові форми культу, які приймає розбуджене надприродне життя в католицькій Церкві, є нам чужі і противляться нашому східному обрядові і що деякі зміни в церковній дисципліні стоять в противстві до духа Східної Церкви. Бож чрепніть і в старинності християнській — відповідно до зміни відносин і потреб змінялася церковна дисципліна, яка не є ненарушима, як догма; навіть до символу віри зроблено потрібний додаток.

Наші орієнталісти, чи як вони себе називають „геленісти“, уважають за „латинізацію“, противну східному обрядові: впровадження в наші Церкві культу Серця Христова, майських набоженств, читаної Служби Божої, більшого числа престолів, проповідальниць і т. п. і мали б охоту перевести, як се вже раз мало місце в половині XIX. століття, чистку в цілі „відлатинщення“ обряду. Вони не здають собі справи з того, що сі т. зв. „новшества“ є природним на-

слідком розбудженого релігійного життя під впливом унії, в якій ми вже прожили зверх 300 літ і що вони дістали вже у нас право горожанства та що через їх усунення ми вертаємо радше до форм, які більше питомі російській синодальній Церкві, чим византійській. Не треба при тім забувати ще й того, що після свідочств історії кожда чистка обряду промочувала у нас дорогу до схизми.

Цікаве, що теперішня справа „чищення“ обряду припадає як раз на час, коли з огляду на невідрадні політичні обставини наша Церква знайшлася в дуже тяжким положенню.

Можемо однак мати певну надію, що здоровий організм нашої Церкви переїде щасливо також і сю кризу.

Політ. процес 17-ки.

23-ий день розправи зійшов на читанню 30 реляцій про політ. інвіліяції обж. А. Стефанишина, 4-х реляцій про Головинського, 5 про Атаманчука, 5 про Коваліська і т. д. Стверджено, що Атаманчук говорив правду, що 19. жовтня 1926 р. магістрат переводив контролю по кінах, хоч перша реляція магістрату подала хибно, що контролю в той день не було. Відчитано зізнання знавців-рушників. З тих зізнань видно, що вони не можуть пізнати, з якого рода зброї походять кулі, котрими вбито Собінського. Потому адв. Шухевич і Старосольський поставили ряд внесків.

24-ий день розправи був по частині таємній, бо в часі зізнань капітана Белецького як знавця військових справ опорожнено салю від публіки. Потому адв. М. Волошин поставив 14 внесків у справі ріжних доказів. По нім адв. Шухевич ставив додаткові внески.

25-го дня розправи зізнавали: керувник контролю кінових білетів п. Флешар, свідки Яр. Дерляца, Ст. Охримович і Катерина Миколаєвич. Наступив ряд внесків прокуратора Ланевського й адвокатів Шухевича, Волошина й Ганкевича.

Більшу часть попередних внесків оборони трибунал відкинув. Оповідств ухвалу про переслухання семі убитого Гаука.

Розправа триває дальше.

— Ех, якже ти нічого не знаєш про се, що вони виробляють з непокірними невольницями, які не піддаються всім їх забаганням! Поживеш, то почувеш. І тут між нами є такі, що були вже в гаремах у Царгороді і Смирні і Єгипті. Оповідать страшні річі.“

Настуня задумалася.

Перед її очима стояв розірваний ланцух на тринітарській церкві монахів як символ усього найкращого. Щойно тепер зрозуміла, що значить невольниця, а що свобідна людина. Розірваний ланцух на тринітарській церкві видався їй золотим символом, дорогим над усе. Нараз прийшло їй на думку, що коли сьогодні вчує голос дзвону з тої церкві, то відіскає свободу.

Пригадалося їй, що батько її дуже не любив таких забобонних повірок. Але не могла опертись тому, що тепер уродилося в її душі, хоч воювала з сим. Може сьогодні неділя? — подумала. Бо в дорозі втратила рахубу днів. А боялася запитати товаришку неволі, чи вона не знає, що сьогодні за день: хотіла як найдовше дуритися, що сьогодні неділя і що зараз задзвонять на вечерню молитву в тринітарській церкві. Той голос мав для неї бути знаком, що буде ще свобідна, на волі в дома, в Ріднім Краю. Ті два поняття: Рідний край і свобода лучилася в її думках і мріях нерозривно.

— „Не мав слухности батько, коли говорив, що здорвля найбільше добро людині.“ подумала. „Бо ще більше добро свобода.“

Але не давала по собі пізнати того, що діялося в її душі. Інстинктом чула, що веселість і глибоке почуття радості з життя — одинока її оборона.

— Не журись сказала до Ляшки. „Що має бути, те буде!“ (Далі буде.)

Повістевий фейлетон „Нової Зорі“ з дня 1 III. 1928.

13

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

— „Я“, відповіла хора, „попала в татарський полон уже рік тому. Батько мій Вележницький, має село і може міг би викупити мене, якби знав, де я. Але ті Генуєнці укривають ліпших бранок...“

— „Чому укривають?“

— Бо сподіваються або тим більшого окупу від родичів, чим довше вони тужитимуть, або великої ціни від чужих, яким разураз показують нас. вивчивши наперед чого їм треба“.

— „А чого їм треба?“

— „Як від котрої. Вони ділять нас, бранок, на ріжні роди. Одних, простих і негарних, призначають до тяжких робіт і до праці вдома. Інших беруть до шкіл“.

Ляшка усміхнулася з прикрістю і сказала:

— „До такої, як тебе призначили, ще добре дістатися“.

— „А до якої школи мене призначили?“

— „Тебе призначили таки до дійсної науки. Навчать тебе читати й писати по своєму та може своїх рахунків і спробують продати як служницю до гарему якогось могутнього баші або дефтердара, що має ласку в хана.“

— „На щож їм цього?“

— „Аби мати через тебе знакомства і поміч в ріжних справах.“

— „А щож служниця може зробити?“

— „Як де, як котра, як коли. Неодно вишпійонувати можна. Ті хитрі Генуєнці вже все обміркували.“

— „А до якої школи призначили тебе?“

ОГЛЯД ЧАСОПИСІВ

До чого доводить націоналістична виборча горячка? „Коломийські Вісти“ перемінили назву на „Вісти Покуття“ і вачали виходити як орган УНДО. В ч. 4. на ст. 4. того органу є опис трох віч у Семаківцях коло Заболотова, на котрих не дали говорити членови УНДО. Автор опису, мабуть той сам нещасний бесідник, пише про се дослівно так:

„Річ ясна, що навіть сам Пан Біг, якби належав до УНДО (!) або до радикалів (!), нічого бубни не діяв, бо за остріше слово можна було стражити бодяй кілька зубів...“

На самім переді того самого числа „Вістей Покуття“ красуються такі слова: „Українські націоналісти!... Освідомлюйте громадянство в руйнінській роботі ворогів національного об'єднання!“ — Що значить цей клич, не легко розчловати звичайній людині, бо не знати, чи націоналісти хочуть освідомлювати „ворогів“ у руйнінській роботі, чи таки своє громадянство в тійже роботі... Одно тут певно: що такі „писаннячка“ як вище наведене про Пана Бога, дійсно свідчать про велику руйнінськوروبоту, яка вже наступила в голові того націоналіста, що таке написав. Дивно нам лише з редактора того нац. органу п. Антона Каратницького, котрий пустив таке безглузде в органі, за який відповідає. Велику заслугу і довго триваючу славу мавби той наш дослідник, котрий завдавши собі труду, вибрати зі всіх українських органів за час виборчої агітації, таку її подібну „просвіту“, якою наші „писменники“ годують „бідний нарід“...

Демагогія процвітає тепер найкраще не в чисто більшовицьких органах (ті вже виспівалися), але в закаптурених радянців. До них належить головний орган „Праця“. Він у ч. 23. приніс передовицю, де в кожній стрічці приходить слово „нарід“, „народу“, „народови“ і т. д. Нпр.: „До сойму можуть увійти як укр послы тільки щирі (о!) непродажні Українці. (одно тонке питання: чи українці, котрі видають пр. два органи, хоч зломало гроша при душі не мають, можуть бути „дезалежні“? Розуміється, ми не підозріваємо Вп. Панів з партії „Праці“ у

продажності, тільки в залежності, нпр. від ліхварів, які дають гроші на процент і то грубий (— Ред.) народіві відомі, серед народу працювати, такі, що для народу у хочуть працювати (видко, що в тій партії в два гатуни непродажних Українців: одні вжє саракі працюють „для народу“, а другі хочуть працювати) і його (значить: нарід) боронити“ і т. д. без кінця... Такої „народолобної“ партії ще не було як світа та сонця. Аж та партія розділить „без викупу“ навіть остатню деору і нетру! Собі не лишить а „народови дасть“. Бо вона з непродажних Українців і тому не буде продавати жадної нетри. Вєсо дарує без викупу... (Грицю, Грицину!) Чи то не ти таке випиєшш „бідному народови“?... Далше лише „Праця“, що Україна за Зоручем розвивається в гарну (!) національно-хлопську державу... розуміється, з електрифікацією й ласками для агітаторів, котрі хвалять гарну державу, а з батогами для хлопа, котрий у ній стоїє так, як не стоїє навіть за панщини. Алеж чому редактори „Праці“ не йдуть в ту „гарну державу“? В цій статті „Праця“ нападає наше духовенство за те, що воно не вірить в ту „гарну державу“ і в щирість „редакторів“ „Праці“... І „Праця“ „боронить“ перед духовними — нашу Церкву! Словом хоч сядь тай плач зі сміху — такі дивогляди випиєє орган партії „Праці“. Та сею не досить! Далі „боронить“ той орган не тільки наш „бідний нарід“ і „бідну церкву“, але й гетьманів — і то перед Д-ром Біляком, а те, що той буцімто мав прозивати наших Гетьманів, а перед Тершаківцем навіть за те, що той буцімто мав — потакувати... Треба знати, що ш. Біляк і Тершаківцевь кандидатують проти партії праці, котра уважає большевію „гарною державою“. Видко, що в тих околицях прихильники советів уважають вказаним спекулювати на такій поважній річч як історична ідея, відповідно до інструкції большевиців, що можна на всім спекулювати, а потому вєсо оплювати... Вкінці закидає „Праця“ також о. Шуплатови, що й він „прозивав Гетьманів“ негарними словами! Радимо товаришеви з „Праці“ не писати про Гетьманів ні зле ні навіть добре, бо се товаришови так не до лиця, як пр. корові взети золоту карету разом з арабським конем. Вже лудше не-

хай товарниш паяжас, що всі інші кандидати „продажні“, лишнь ті „непродажні“, котрі йому виплачують стрічково і тому їм „треба вибрати“ для народу. Потому є в „Праці“ образок, як священник вішає двоох хлопів і вєзе на собі п'ятох лядів, а шестий ляд вилазить на нього... Таких ілюстрацій не було ще у нас від часу, як „батько“ Трильовський „опикувався“ бідним народом“, поки нарід не сказав йому, що має досить...

Як світить „Світло“? Чим блище дня виборів, тим більше дістають „головокругенія“ всякі укр. агітатори й редактори. Большевицьке „Світло“ в ч. 8. лав вже, не розбираючи, всіх у передовиці п. з. „Безприпінний бльок розбивання“ дає школу своїм недавнім спільникам Вальницькому й Дурделі. У статійці „Ганебна річниця“ лав страшенно бере-рєтєйський мир з 9. II. 1918, а то ізза... яєцї і спїритуєу, що їх Німці вивезли грохи з України, котрі за те охороняли Україну перед бандою грабїяників, що плїла з Москви. Проти тої банди, котра опїєла 10 літ висмоктувала і ще смокче Україну, „Світло“ розуміється ні слова не скаже. — В третій статті „Світло“ називає редакторів „Дїла“ й „Нового Часу“ бюрами розвідників (шпїонів) і т. д. Оттака „наука“ сучасно не нашам краю...

Населення не хоче йти до виборів. „Всхуд“, що виходить у Здобунові, пише в ч. 5—59: „Виборча акція на Волині єсть, коли не ненормальна, то в кождім разі така, в котрій нормальних виборів вести годї. Отже не треба дивуватися, що населення неро-адо йде на віча і всякі виборчі зібрання. З оглядів на цензуру не можемо подати ряд цікавих причин того“.

Замовляйте цінову книжку
ПРО ПОЯВИ ДУХІВ П. Н.
СПІРИТИЗМ
ЯК З. КН. „БІБЛІОТЕКА У. Х. О.“
Ціна 2 зол., з поштовою перес. 2 50 зол. —
Замовляти в Адміністрації „Нової Зорі“.

Палєцький посол на Україні в рр. 1245—1247.

(З записок І. Пляно Карпінї).

В 1245. р. Папа Іннокентій IV. вислав у важній дипломатичній місї посольство до Монголії в центральній Азії. Послом був французький монах І. де Пляно Карпін. Шлях вів через Німеччину, Чехію, Польщу та Україну. Подорож свою Пляно Карпін описав докладно. Подасемо зміст тих частин опису, що відносять до України.

Вже в ленчицького князя Конрада Пляно Карпін зустрів українського князя Василька (брата Данила, начального тоді володаря України), що разом з мазовецьким князем був у поході проти Ятвягів. Від Василька Пляно Карпін довідався дещо ближче про Татар, бо саме тоді вернули від них князі послы. Князь Василько на просьбу кн. Конрада та його єпископів взяв папського посла зі собою до своєї землі та задержав для відпочинку декілька днів у себе у Володимирі (кін. 1245).

На просьбу Пляно Карпін кн. Василько скликав своїх єпископів. Ім папський посол прочитав папське письмо, в яким Папа завзивав їх, щоби вернули до церковної єдності. Посол говорив їм і від себе та склонював князя, єпископів і бояр до унії з Римом. Тому одначе, що кн. Данила не було дома, бо поїхав був до Батия, кн. Василько не міг дати папському послові остаточної відповіді. Опісля кн. Василько вислав

Пляно Карпін в супроводі свого тивуна на Сокаль і Броди до Києва. Вже на Волині побачив посол перші сліди татарської руйни. Чим ближче до Києва руїна ставала чимраз більшою. Вкінці на поч. 1246 р. посол прибув до Києва, Київ, що ще так недавно славився широко своїми багатствами, був зовсім зруйнований. Та найважнійше: Київ був у підданстві Татар, в імені яких управляв ним тисяцький. Цікавий опис побуту у Києві.

З Києва Пляно Карпін вибрався у супроводі київських провідників у дальшу дорогу до Татар. Шлях вів спочатку Дніпром, а далі степами. В степах посол зустрічав різні татарські орди, начальників, їх двори, з якими мав розмови — і все те опиєє. Зокрема орду Куремси.

В дальшій подорожі Пляно Карпін зустрінувся з кн. Данилом, що вертав від Татар. Коротка розмова обох, взаїмні інформації й оба поїхали далі.

З черги прибув Пляно Карпін до орди Батия, яку опиєє докладніше.

Вкінці 22.VII. 1246. Пляно Карпін прибув до головної орди, де знаходився головний хан Гаюк. В Гаюка застав суздальського кн. Ярослава. Дуже цікавий опис побуту у Гаюка: його багачтв, вибору на гол. хана, переговорів з ним та його відповідь Папі. Розумівся папський посол з Татарами при допомозі руських перекладачів. На дворі Гаюка був між ин. золотник Русин, що називався Кузьма. Він був у ласках Гаюка та нераз ставав папському послові у пригоді. Сей Кузьма показував папському послови

ханський престол, що його сам зробив і на яким хан сидів, та його печатку, яку також сам зробив.

Полагодивши справи в Татар, Пляно Карпін вибрався в поворотну дорогу — знова на Київ і Володимир. Вол. згадкою про побут у Києві (1247 р.), де зупинився на якийсь час, та великий бенкет князів Данила і Василька на честь папського посла; нових розмов про злуку з Римом і в результаті — висилкою разом із папським послом книжних послів до Папи й кінчається записки Пляно Карпін.

„Данило і його брат Василько справили для нас великий бенкет і насильно задержали нас у себе через вісім днів. Тим часом нарадившись з єпископами та иншими достойними людьми про те, що ми їм говорили, як ішли до Тагар, одноголосно відповіли нам, що хочуть Папу уважати своїм зверхником і батьком, а святу римську Церкву зверхницею і керманичкою, потверджуючи разом із тим усе те, що в сій справі заявили через свого ігумена і з тим післили до Папи разом з нами своїх послів та листи“.

*) Текст записок Пляно Карпінї див.: Li-bellus histericus Joannis de Plano Carpinī, qui missus est legatus ad Tartaros anno Domini 1246 ab Innocentio IV. Pontifice maximo — в „Собрание путешествій къ татарамъ“. СПб. 1823; польський переклад у М. Wisniewski-go: Historia literatury polskiej. T. II. Kraków, 1840, стр. 208—223; про посольство Пляно Карпінї див. С. Томашівський: Поїзжд двома світами (Полїтика, Львів, 1926, ч. 5—6).

З РЕЛІГІЙНО-ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

Про св. Евхаристію (КАП). Др. Т. Кубїна єпископ чехословський видав великий пастирський лист про св. Евхаристію. Повний текст випечатаний в бюлетені КАП-у.

Справа Унії в Росії. (КАП.) Декрет Конгрегації для східної Церкви поручає монахам монастиря св. Бенедикта в „Аме-сір-Мез“, т. зв. Монахам Унії, обмежити місьїну діяльність виключно до Росії. Монастир сей належить до бельгійської конгрегації Бенедиктинів, але діяльність його інституції залежна від папської комісії для російських справ.

Кат. рух на Виленщині. (КАП.) Серед усіх верств громадянства на Виленщині помітне в останніх часах стремління до духовного відродження. Проявляється воно на релігійному й політичному полі (регіоналізм) і серед молоді. Статистика митрополичої курії виказує 240 стоваришень молоді. Литовських катол. організацій молоді єсть поперх 20.

Міністер Годжа і релігія у школі. (КАП.) З приводу дискусії над бюджетом міністерства освіти в чехословацькій соймі, мін. Годжа заявляючись за признанням катехитам платень, виказав крєчність пошановання релігійних переконань родичів і дітий. Не можна насилувати тих переконань — говорив сей віруючий міністер, — котрі закорінилися так глибоко в словянських краях, де патріотизм і релігійна традиція злучені від віків.

Православний єпископ на Закарпаттї. (КАП.) Найвищий єпископ православної Церкви, котрого юрисдикція підлягає правосл. Церкві у Чехословащині має іменувати єпископа для Закарп. України. Уряд сей обїєє єп. Серадін або архимандрит Стефан. Мукачівська правосл. єпархія вже від довгого часу без єпископа, бо її останній адміністратор

проф. геологїї д-р Дамаскин перейшов на катедру до Білгороду.

Вся православна Церква у Чехословащині має бути подїлена на 3 єпархії. Першу творитимуть Чехи й Мораване, другу Словаки, третю закарпатські Українці; ті єпархії не матимуть своєї централї, а кожда зосібна підлягатиме найвищому синодові в Білгороді. Доперва з часом малаб утворитися чехословацька православна метрополія, відтак автокефальна Церква.

Мордуються. (КАП.) По донесенням з Кантону (Китай) роєстрїяно там недавно без жадного соуду поперх 5.000 червоних, котрі брали участь в кантонській революції. Загалом безпосередних виступів, крім кількох инцидентів — проти чужинців і релігії не було. Уступаючи з Кантону мордували і допускали большевицькі війська великих звірств. Про сульбь катол. місьїв в сих околицях нема жадних вїстей. З Кван-Сї насїпали вїсти про бїйки селян зі студентами, що зневажили і понижили святинї.

Опінія катол. в Америці. (КАП.) Одно американське фільмове підприємство виставило фільм, в котрім осмішували катол. родину. Довїдався про це кардинал з Фїлядельфїї і звертаючись безпосередно до самого директора підприємства запротестував проти вистави сього фільму. Справу полагоджено корисно й образ усунєно з обїгу.

(КАП.) В магометанськїм королівствї Геджас (під протекторатом Англії, столиця Мекка) основою Лігу Оборони релігії та моралї. За дозволом короля Ібн-Саїда оголосила вона ряд приписів, котрі подають напрямні у праці та суспільних відносінах мешканців. Приписи сі подекуди дуже розумні, і булбб оправдані в неюдній європейській „поступовій“ державі.

ноту. Ноту вручив він польському посольству дежод дня в полудне, а польське посольство переслало її зараз у Варшаву.

Катол. Герархія Франції про вибори. „La Documentation Catholique“ з 4 лютого 1928 принесла вибір з промов французьких Єпископів у справі во вїрїв, котрі мають відбутися незабаром у Франції. Всї Владики згідно упомінують катол. духовенство, щоб не антажувалося в якїсь одній партії. Духовні мають доволї душпастирської праці, щоб могли ше свої сили посвятити партійній борні. Хоч здержливість від виборів Єпископи згідно осуджують, то поручають тільки загално поучити вірних, щоб ішли за кандидатами, котрі шанують заповідї Божї та церковні, борються з воюючим жидїством, масонством, анархією та домагаються знесення, вїймкових законів проти церкви й особливо проти монаших чїнів. Єпископи поручають ше повчити вірних, що пошана католицьких засад у публічній життї забезпечує не тільки спасення душ але й трїквітє ляду та добробут народу. Отже обовязок кожного католика, подбати, щоб католики йшли однією лавою в їмя тих засад.

Примітка: — Згадана тут збірка інтересних документів боротьби за католицькі засади в публічній життї свідчать, що й наша катол. Герархія в Галичині заняла вже передтим однокло можливе становище до виборів і партійної боротьби, поставивши загално засаду, щоб не вибирати ворогів Церкви й Народу. Надуживати таких вказівок для партійної боротьби річ очевидно невказана.

Відчит проф. Ів. Боберського.

П. проф. Боберський, котрий від кількох літ проживає в Канаді й тепер на пару днів задержався в переїзді у Львові, вїгословив в недїлю 26. II. на запрошення наших громадян відчит про сучасне положення укр. народу в Канаді. Тема, хоч дуже цікава й оповіщена плякатами, стягнула до кїмнат Укр. Бєсїди лєвля пару десятків осіб. Прелегент говорив: Укр. нарід осїдаючи в Канаді від 1890 р., дійшов сьогодні до значного економічного розвитку.

Тип тамошнього Українця — се фермер, хоч єсть Українці купці, гоєтїнники та інші підприємці. Професійної укр. інтелігенції розмірно мало — до 18 чоловіка адвокатів, лікарів та инших. 1) Церква, 2) „Народні Доми“, в котрих приміщені укр. т-ва та 3) постійний звязок зі старим краєм — се три чинники, котрі захищають канадїського українця від винародовлення. Найсильніша єсть церква греко-католицька з Прєосв. Єп. Н. Будкою на чолї, котра розпоряжає 48 священниками. Православна Церква, розбита на три частини, котрі себе поборюють, в занепадї. Дух її — російський, бо організував її російський уряд, а наші селяне буквинці, їзза недостачі своїх священників попали під її вплив. Побіч отих Церков безліч воюючих сект затроєє укр. нарід в Канаді. Найбільші руйнікни в ділянці церковній та національній — се укр. інтелігенти, котрі приїхали зі старого краю.

Працювати фізично — не вміють і не хочуть, фахового знання в них немає. Щоб легко жити йдуть на службу „проповідниками“ протестантів та руйнують укр. суспільність. На загал із тої борні з ріжними розкладовими течїями укр. Церква та суспільність виходять переможцями. Серед тяжкої праці українці втратив свою байдужність та заняв перше місце по Німцях. М. К

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

— Виборчі арештування. 25. II. арештувала поліція ред. „Нов. Часу“ Дм. Палїєва, кандидата УНДО-ня, в Надвірній д-ра Борисевича, в Коломиї студентів Францоza та Чолїя, в Перемишлї І. Сенечка та Івана Василюшина, в Городенці агітаторів 18-тїх. Узв'язнений недавно С. Хруцький уже на волї й знов говорить на вічах.

— 1800 виборчих жалоб у найвищому суді. До виборчої палати найвищого соуду вплинуло до 25. II. 1800 жалоб. Половину з них уже поладано відмовно. Засідання виборчої палати найвищого соуду відбуваються аж по день виборів тричі денно.

306 декретів. На основі закону про повновласти з дня 4. VIII. 1926 р. по день 26. лютого ц. р., видано й оповієно 306 декретів президента Польщі зі силою законів. Більшість їх припадає на економічні міністерства, в першій черзі на міністерство фінансів і міністерство промислу й торгівлі. Показується, що указами можна правити навіть дуже крикливо „демократією“.

Переговори з Радянщиною на мертвій точці. Справа торговельних переговорів радянське-польських застрягла на мертвій точці, бо ні Польща ні Радянщина по поверотї Голувака з Москви не почали їх. Що між обома державами нема ніякої торговельної умови — то запоряджено недавно вальоризацію мит переведуть щодо Радянщини в усій повноті.

Польсько-австрійські переговори з приводу вальоризації мит. Відєнське правитєльство видало комуїкат, у якому стверджує, що для згагіднення наслідків вальоризації в відноєнні до

австрійського вивозу в Польщу відбудуться в Варшаві польсько-австрійські переговори. В цих переговорах найбільш зважатимуть на зміну контингенту таких товарів, що їх довіз можливий тільки за спеціальним дозволом.

Договір Польщі й Америки („Юнайтед Стейтс“) про виміну переступників підписано у Вашингтонї 23. II. с. р.

ІТАЛІЯ. Цікавий проєкт закону. На внесення Мусолїни прийняла рада міністрів проєкт закону, який звільняє від податків семї з численним потомством під умовою, що батьки семей належать до означених категорій. Увільнені можуть бути урядники дивільні, військові (навіть у відставці), державні, або й самоврядні, що вєржують найменше 7 дітей італійської національності. Інші громадяне італійської національності можуть бути звільнені від податків шойно тоді, коли мають найменше десятеро дітей. Як обчислили, буде звільнених від податків біля 35.000 італійських родин.

РАДЯНЩИНА. Риков і капіталістичні держави. Центральний комітет союзу рад видав відозву, підписану Риковом, у якій м. і заявляє, що тепер усі сили союзу рад звернені на будову економічного життї. „Мусїмо тямити — пише відозва — що те, чи наша праця вдається нам, зависить виключно від удержання мирових взаємин із капіталістичними державами. Щодо него, то радянське правитєльство робить усе, що в його силі, щоб зберегти мир.“

ЛИТВА. Відповідь на польську ноту. 27. лютого спеціальний кур'єр литовського правитєльства привіз із Ковна до Риги відповідь на польську

Н О В И Н К И.

— Комерціалізація польських державних залізниць. Ця комерціалізація полягатиме на виділенні залізниць із державної адміністрації. Із польських держ. залізниць утворять підприємство оперте на торговельних основах. По апробаті проекту та введенню його в життя повстане генеральна дирекція залізничних підприємств. Міністерство матиме націрну владу над підприємством.

— Заборона вивозу золота. Останнє число „Вістника Законів“ містить розпорядок президента Польщі, що упрямить вивіз золота за границю. Заборонено вивозити золото в монетах, штабах та загалом у переробленому стані. Віймово вільно буде вивозити золото, коли патент викаже, що передше привіз із заграниці тільки само золото. Доказом привозу може бути виключно посвідка митних урядів та граничних станиць скарбової контролі. Посвідка управно виключно цю особу на вивіз такої самої кількості золота та й то в двомісячному реченні від дати виставлення посвідки. Міністер фінансів має право і зівсім припинити вивіз золота. Розпорядок входить у життя з днем 1-го березня ц. р.

— Повінь на радянській Україні. На північно-східній Україні почали топитися сніги і крига. Це спричинило вже повені. Вода залила села в Мелітопільщині, Запорозжі, Маріупільщині та Луганщині. У Мелітопільщині низини перемілилися в великі озера, а балки в ріки. 85 сіл зовсім під водою.

— Землетрус у Палестині. 23. II. навівив Палестину сильний землетрус. В 3. год. сполудня був слабший, а в

7. год. веч. дуже сильний. Завалилося багато будинків у Єрусалимі, Єрихоні, Тель Авіві та в інших містах. У будинку єврейського університету зарисувалися стіни. Міст ім. маршала Алембі на Йордані, сильно ушкоджений. В Єрусалимі великий переполох.

— Страйк в Чехословаччині. Страйк чехословацьких копальників, що був ослаб, тепер знов загострився. Союз копальників зажадав 20% підвишки. Можливо, що лічнеться страйк цілого ревіру.

— Зударення пароплава з крижаною горою. Невподалік островів Оркней, на Північному Крижаному Океані зударився корабель до ловлі китів із крижаною горою. Корабель так сильно ушкодився, що вскорі затонув. Залогу (107 людей) вратовано. На кораблі було 20.700 бочок трану. Увесь цей тран пропав із кораблем.

— Єрусалим під снігом. Як доносять із Єрусалима, в останніх двох днях падав там такий сніг, що вся Юдея покрилася снігом. Сніг не тає.

— Сніг на Акрополі. З кінцем лютого вперше від 20 літ упав сніг в Атехах. Акрополь покрила верства снігу на 30 см.

Сила зору у метеликів. Проф. Фр. Кналь пише, що метелики можуть бачити краски цвітів при такому густому сумеркові, при якому може вже не розрізняють красок. Проф. Кнолеві вдалося ствердити це так, що він накрив квіти скляними кльошами й так унеможливив орієнтування по запахів. Мухи й комарі мають зір на віддалі куди слабший, а хрущі не бачать відай зівсім із віддалі. Ці комахи кермуються змислом нюху. Та розріжнювання красок у метеликів і бжіл дещо інакше як

у людей. Вони бачать краски: оранжеву жовту, зелену, синю, фіолетну та ще й ультрафіолетну, однак червоної мабуть ні.

— Мурашки пожиточні. В „Anzeiger-i für Schädlingkunde“ ч. 5. 1927 вказує Г. Вайдман на це, що при одній лісовій катастрофі в надлісничівці Грізель тільки ті дерева не пропали, що біля них можна було бачити в більшій кількості лісних мурашок. Виходить, що хто руйнує муравлища, робить шкоду лісам.

— Зерна пшениці зі старинного Вавилону. В посудині з руїни сумерійського дому біля Джемдет Назр, на північ від Кіш'у найшли зерна пшениці, що їх вік означають на 3500 літ перед Христом. Найзамітніше це, що ця пшениця зівсім подібна до породи відомої ще сьогодні, що її звать пшеницею Рівета. Це також бувби додаток до „науки про розвиток“: яка була пшениця тому 6000 літ, така остала й доси.

— Вина літургійні. З огляду на се, що з причини цін і умов при продажі наших вин, як довідуємося, зайшли певні непорозуміння між нашим одиноким заступником до продажі літургійних вин а іншим відбирачем наших вин, подаємо отсім до публичного відома, що одинокі і виключне наше заступство для Високореподобного Духовенства греко-кат. і гр.-оріент. обрядів до продажі наших літургійних вин спеціально сортованих уділили ми фірмі Д. Свищ у Львові, вул. Валова 14; його замовлення у більшій кількості будуть виконувати прямо з наших пивниць у Львові, вулиця Кл. Танської ч. 3, а детальніша продаж в склепі фірми Д. Свищ у Львові, вул. Валова ч. 14. Помимо підвишки ціна цін літургійного вина остаються на дальше незмінені, зв. такі, які подані в ціннику нашим заступником в місяці вересні минулого року. — Дякуючи за дотеперішні згляди і поручаючись на дальше, остаємо з високим поважанням S. E. V. I. Societa Esportazione Vini Italiani. Товариство експортоване вин італійських.

ОГОЛОШЕННЯ

(За оголошення Редакція не відповідає).

ДО ЗАМІНИ ПАРОХІЯ Торчиновичі — ад Самбір — стація з. 2 км. будинки дуже гарні, поле пшеничне, стація кліматична. Близші інформації в парох. уряді в Торчиновичах, пов. Самбір. 148 1—3

ОКУЛИСТ-ОПЕРАТОР

Д-р А. Гершендерфер

б. лікар віденської клініки і б. секунд. заг. шпиталю у Львові

Львів, вул. Пилсудського (Панська) 3. 65 орд. 8—9 і 3—5. 18—20

Фабрика **Інж. К. Котецький і С-ка**

Львів, Кульпарківська бічна 9.

(для адреси: Львів, скритка 106) — поручає

ЦЕРКОВНЕ СВІТЛО.

151 1—1

ЗУБИ виробляю **ЦІННИКУ** пр такім

1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . 15 „
1 зуб на кавчуку 2 „
1 репаратура . 3 „

Все з найлучшого матеріалу

РАППАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.

(де каварія de la Paix).

127

Знижок не уділюю!

11—24

ЗАГАЛЬНО ЗВІСНЕ
ПОРТРЕТОВО-ФОТОГРАФІЧНЕ
ЗАВЕДЕННЯ

К. СКУРСКОГО

котре досі містилося при вул. Богуславського 9., перенесене до нового локалю при вул. Коперника 22, тел. 45-75. 136 6—6

Фабрика пильників Г. МОНЧИНСЬКИЙ

Львів, вул. Волинська 25., тел. 20-18, стація зал.: Львів-Підзамче. — Приймає пильники до насінання і замовлення на нові. 53 21-25

ОБИДИ з 3-ох страв зол. 1'50

для абонентів знижка. ПИВО живецьке і львівське поручає РЕСТОРАН під **ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ** — (давний 142 Людвіг) — тепер 5—24

І. Гайдінгер, :: ЛЬВІВ, :: ул. Краківська 7.

Важне для П.Т. Духовенства і Читалень! **Євангелія**

служебники, молитвослови, книжки до бібліотек, книги канцелярїні, оправляє дешево і на час переплеття П. ПОДОЛЯКА, Львів, вул. Жовківська ч. 28. I. поверх. 149 1-2

Сорочки, підштанки, ковнірці, краватки, панчохи, скарпетки, рукавички, трикотажі, кольоротки, та імпрегновані маншети — по найнижчих цінах продає галантерейна торгівля **ШТАЙНБРУХА, Львів, вул. Трибунальська 1.** (угол Ринку). 73 13-20

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
АРТУРА ШНАЄРА

Львів, Захаріясевица 7. (побіч Техніки)

ПРИЙМАЄ від 9—1 і від 3—6.

104

Полекші в сплатах. 10—10

ДЛЯ ПАРОХІЯЛЬНИХ БІБЛІОТЕК!
НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ У. Х. О.
ЖИТТЯ СВЯТИХ

КИРИЛА І МЕТОДІЯ

написана Преосвященим Діонізієм Ніградієм гр.-кат. єпископом Крижевацьким (Югославія).

Життєпис цих Великих словянських Апостолів повинен знати кожний Українець і Українка.

Книжочка написана дуже займаючо і приступно. Замовляйте до бібліотек читальняних, парохіальних і домашніх.

Ціна тільки 80 сот., з поштовою порученою пересилкою 1 зол. 20 сот.

Замовляйте на адресу:

АДМІНІСТРАЦІЯ „НОВОЇ ЗОРІ“

Львів, вул. Сапїги, ч. 26.

„FOSFOR“

ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОЇВ

ЛЬВІВ,

пл. Марійська 6/7 I. п. (пл. Марjacki 6/7 I. п.)

114

Телефон 44—48.

13—16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** й амонякові.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні й мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“
ТОМАСИНИ: „Kolumeta“, „Gwiazda“, й інші як краєві так і заграничні.
СОЛИ потасові й **КАЙНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА (CHORZOWSKA)** амонова
САЛІТРА чілійська — **СІРЧАН** амоновий вапно навозове палене й мелене (97%CaO) — Вапно будівельне.

Доставка вагоново й деталічно по цінах фабр. й на найдогідніших умовах кредит.

ФОСФОРІТИ палені й мелені (CaO розп. P₂O₅).